

M. Nemzeti Múzeum

Budapest

Készítő és kiadó: Dr. Lapsánerky János

TÁRSADALMI ÉS POLITIKAI HETILAP

Lapfőigazgató: A Munka lapvállalat.

MUNKA

Megjelenik pénteken este.
Előfizetési ára negyedévre
2 pengő.

Postaszekély: 22.744 sz. sz.

Apróhirdetési: szavankint 8
fillér, a legkisebb hirdetés
1 pengő.

Lapvezér: Köntözy Ferenc

XVIII. évfolyam, 16. szám.

Ára 16 fillér

Szállótarján, 1940 április 13

A BEKERÍTÉSI POLITIKA CSÖDJE.

A nyugati szövetséges hatalmak erőfeszítései a tengeri ostromzár megszigorítására a németek által megjósolt, de a szövetséges hatalmak által nem várt csattanóval: új fejezethez érkezett. Mint ismeretes, Anglia és Franciaország egymásközötti kapcsolataikat a legszorosabbra fűzték és elhatárolták, hogy Németország körülkerítését minden eszközzel keresztülviszik. A hatalmakat elhatározásukban két cél vezette, az egyik, hogy ilyen módon talán sikerül idegenföldön harcban kényszeríteni Németországot, illetve a Siegfried-vonal megkerülésével ellene támadást megkísérelni. A másik az, hogy Németország elöl elzárják a nversanyagutánpótlást. Szóval minél eredményesebbé tegyék a kitéhez-tetés politikáját.

Első teendő volt a szövetségesek részéről, akadályokat gördíteni a Németország felé irányuló és a norvég Narvik kikötőből kiinduló svéd vasércszállítmányok elé. Birtokba kívánták venni és ellenőrzést akartak gyakorolni ennek a célnak elérése érdekében a semleges Norvégia felségvizei felett és magát Norvégiát is kényszeríteni igyekeztek, hogy álláspontjukat tegye magáévá. A kényszerítő körülmények hatására azután a Németország felé irányuló ércszállítások mennyisége erősen csökkent, irányzatot mutatott, ezzel szemben jelentősen emelkedett az Anglia felé irányuló érc kivitel. Sokak előtt ugylátszott, hogy a szövetségesek tevékenysége eredménnyel jár annál is inkább, mert az elmúlt hét elején az egyesített angol-francia flottaegységek a semleges norvég vizeken aknazárakat létesítettek és bejelentették, hogy tekintet nélkül a semlegességre, norvég vizeken is elsüllyeszti a német hajókat. Ez a cselekedet Norvégia felségjogának nyílt megsértése volt és annak elhárítására Norvégia nem érzett magában elegendő erőt, csupán írásos tiltakozásokat juttatott el a szövetséges hatalmak kormányaihoz. Ebben a helyzetben azután a német haderő elérkezettnek látta az időt arra, hogy más fordulatot adjon az eseményeknek.

Az elmúlt hét hétfőjéről kedde-re virradóra megindult a német haderő. A flotta, a légierő, a szárazföldi alakulatok az egész világot bámulatba ejtő összműködéssel, minden különösebb nehézség nélkül megszállták Dániát és Norvégiát déli részét, fegyveres védelem alá helyezve ezt a két országot. A fontos tengeri kikötőket pedig egészen fel északig ugyancsak hatalmukba kerítették. Ezzel a haditénnyel megelőzték a szövetségeseknek azt a szándékát, hogy a skandináv felszigetektől harcteret létesítsenek és biztosították a maguk számára ennek a földrésznek minden ipari és mezőgazdasági termelését, egyúttal védelmükbe vették ezeket az országokat és biztosították számukra a béke tovább-

TORMAY CECILE.

Három évvel ezelőtt, április elején ragadt el a könyvtároltalan halál, mely gyászba borítva a magyar irodalmat, melynek első reprezentánsai közé tartozott, a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét, melynek megalapítója s országos elnöke volt s ezeken keresztül az egész Magyarországot. Halála a részvét érzését keltette mindazokban, akik még szívükön hordják a keresztény Magyarország ügyét, azét a keresztény Magyarországot, mely nem frázisokban él, de a tettekben és a szellem által. Ez a nagy és nemes író és a keresztény Magyarország igaz harcosa volt.

Tormay Cecile tudott lenni egyszerre mélyen magyar és tökéletesen európai. Tudott lenni egyszerre a legnemesebb magyar írók egyike, (akinek ifjúkori művei előtt a tisztelet és a méltánylás érzetével hajolt meg az izlés és a stílus olyan ragyogó mestere, mint Anatole France, a nagy kétkedő...) s ugyanakkor tudott lenni kemény és barcos egyéniség. Azért a tradicionális, ősi, igaz Magyarországot harcolt, melyet már már esodortak a világhatalmasztrófák hullámai. S épp ezt a harcos és erős magatartást, mely nálunk a magyar szellem embereiből nem egyszer hiányzik, épp ezt nem tudták neki a túlsó oldalon sohasem megbocsátani...

Tormay Cecile tudta: az új és az őrk Magyarországot küzdeni kell. S e küzdelem és erős magatartása, a magyar asszonyoknak a nemzeti és keresztény munkára való megszervezése okozta azt,

hogy egyre jobban a politikust látták benne s a tudóssal szívesen feledkezett meg nagy írói érdemeiről: mert úgy hitte, az ő joga és privilégiuma a tehetség elismerése s az érdemek osztogatása mind azoknak, akik tetszését megnyerni sieltek...

Tormay Cecile sohasem tagított, egy lépést sem tett soha a baloldali hang-golt irodalmi közvélemény kedvéért s mert nálunk irodalom mindig átfolyik a politika felé, hát Tormay Cecile az író így magános maradt, de magánya az igazság s a lélek finomságának magánya volt. S talán épp írói magánya, szinte azt is lehetne róla mondani: kiválasztottsága. — mert a harcos lélek mély és remegő finomságokat takart — tette lehetővé azt, hogy tudott a maga korában úgy látni, mint senki más... Épp kiválasztottsága, kliktől, iskolától való elkelő távol állása eredményezte azt, hogy oly művészi kifejező formákat talált, melyek a magyar irodalomban akkor szellemileg és szociológiailag még teljesen idegenek voltak. Nyelve finom volt, előkelő, zenei s vele zenelt gondolatainak titkos ritmusa. Az ősi táj mély és rejtett ösztöneit, vívdásait épp olyan megértéssel és átérzéssel tudta kifejezni, mint a magyar polgárság a könyvét. Tormay Cecile így lett egy adott történelmi pillanatban a magyar polgárság hanyatlásának epikus a régi ház"-ban...

Tormay Cecile a magyar mult mély-ségeit is csodálatos ösztönnel tudta át-érezni és megleveníteni, szerette Szent

István korát s ihletett tollal fordította le magyarra az első szent király legendáit. Majd legutolsó regényében a tatárjárás kora kötötte le. Minden tette és minden sora a történelmi Magyarországra volt. S mindazok, akiknek a történelmi Magyarországa a maga ősi kapcsolataival éppoly drága, mint az európai, de keresztény magyar művelődés s e mellett még a magyarságnak a jelenben való helytállása s otthonában való szilárd megmaradása is fontos dolog, ezek kegyelettel és szeretettel fognak mindig visszatérni Tormay Cecile életművére...

Az általa alapított, egyik legjobb irodalmi és kritikai folyóirat, a "Napkelet" munkatársa, mint aki közvetlen sokat érintkezett vele, mint embert így jellemzi:

"Tudott hallgatni, tudott uralkodni magán, nem szeretett gyűlölni, szeretett adni, nem szeretett kérni: a magyar ur-asszonyok régi, nemes fájának egyik leg-szebb virága volt. Szerette a szépet, nem szerette a rutat, fegyelmessége alatt mélyen érzett, sokat gondolkodott: költő volt."

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének salgótarjáni osztálya holnap, vasárnap délután 4 órakor a városban tanácstermében évi közgyűlést rendez halálának évfordulója alkalmából. Reméljük, hogy Salgótarján és környékének lelkes magyar asszonytáborá úgy a maga részéről, mint a férfiak részéről nagy számban részt fog kérni ebből a kegyeletes ünnepségből.

Ha valaki olyan nagy és nemes volt, alkotó és magyar volt, hogy az ország fővárosában szobrot érdemel, akkor Tormay Cecile az volt!

(—ány)

bi folyamatosságát.

Az angol és francia közvéleményt mint a sajtójelentésekből megállapítható, elkesperztette a német haderő gyorsasága, amivel választ adott a szövetségesek elzárási kísérleteire. Összeült a legfelsőbb szövetségi tanács is, hogy megindítsa a gépezetet a német vértelen haditény ellensúlyozására. Nem lehet előre megjósolni mi lesz a végső eredmény, de bizonyos, hogy a szövetséges hatalmak nemcsupán északon kívántak akcióba lépni. Délen is voltak terveik, me-

lyeknek egyikét csak nemrég leplezték le. A Duna torkolatában angol folyamjáró hajók gyülekeztek, melyek utrakészültek a Vaskapu felé. A német hírszolgálat révén tudomást szereztek erről német illetékes helyek, melyek közölték a román kormánnyal a tény, hogy ezeken a hajókon más szállítmányok vannak berakva, mint amit a hajókönnyvek kimutatnak. A román vizsgálat megállapította, hogy a bejelentés adatai megfelelnek a valóságnak és a tikos szállítmányokat elkobozta. Az olasz

sajtóban megjelent hírek szerint a hajókon nagymennyiségű robbanóanyagot fedeztek fel. Nem tartják kizártnak, hogy az angol hajók legénységének célja a Vaskapu felrobbantása volt, ami által lehetlenné lett volna téve a jégtől felszabadult dunán a hajózás Németország felé. Ezzel a cselekedettel különösen a közlekedésnél akar-tak nehézségeket okozni a németeknek. Most várja a világ, mi lesz a szövetségesek visszautlése és az érdeklődés Weygand tábornok keleti hadserege felé fordul.

„Engedjétek hozzám...”

Ritkán hallani oly szívhezszóló tanítást, igazi krisztusi elgondolás szerint valót, töretlen hitűt, felemelőt, az élet értelmére válaszoló, mint Nagy Dezső polg. isk. tanár szakelődását a polgári iskola szülői értekezletén: „A gyermek érzelmi élete” címmel. Elhangzása után mindenkit lecsüggyőzt egy érzés, amely pillanatig csendet parancsolt, hogy aztán fölszabadulva, tapssal köszönje meg — a mustármag elvetését...

Bepillantás volt ez egy ihletett lélek kobójába, amely elválasztotta az aranyat a salaktól, példát mutatva kérges kezű, — léha lelkű, — az élet robotjában el-fáradó, idegekremenő küzdelemben sokszor eldurvuló, de gyermekekért a legnehezebbre: önnevelésre is kész szülőknél, miként nyuljanak gyermekeik lelkéhez. Mert a gyermek lelke szentség! Aki nem így fogja fel szülői, nevelői hivatását, — összetörl a lelkét s később a gyermek a szülőjét. Örök körforgás ez, melynek pályáját Isten jelölte ki szavai által: „Engedjétek hozzám a kisdedeket...” S én tovább folytatam szülő, nevelő részére az idézetet: „Ha nem lesztek olyanok mint a kisdedek, nem mehetnek be Isten Országába.”

Mint szülő s nevelő egy személyben, százaszorosán igazat adok hivatás magaslatán álló Előadónak konklúziójáért: csak a krisztusi lelkű emberek válthatják meg

ujra a mai fékevesztett világot. Multkoriban olvastam Miskolczy Ágost dr. h. koronaügyész feleletét egy intervjúra, melyben a bűnözők elszaporodásáról volt szó. csak a több és magasabb civilizáció vetelt gátat a bűnözés terjedésének s erre egy utat lát: az önlegyőzés, a kereszt utját. Minden más utópia. Ime tömbören a nevelés miéttje!

Abszolút bizalom szülő, nevelő és gyermek között alapja minden nevelésnek. Sok tévhit terjedt el a nevelésről, melyet olyan tudománynak tartanak, melynek művelésére mindenki jogosult. Pedig a legösszetettebb tudomány. Aki azt a régi görög mondást igaznak érzi magára nézve: „Akit az istenek gyűlöltek azt tanítóvá tették”, az tartsa magát távol a neveléstől, akár szülőnek, akár pedagógusnak jelölje a sors. Mert amint jó kertész csak az lehet, aki gyöngéd kézzel nyul a törékeny palántákhoz, a nevelőnek is első kölléke a finom lélek. Nem érheti el minden nevelő a Pro-bászka és Tóth Tihamér szellemi horizontját, de jóakaratot, mindenki kiépíthet magában.

Soha nem lesz bizalmas, — tehát őszinte — az a gyermek, sem szülőhöz sem nevelőhöz — s az őszinteség hiánya később súlyos jellembeli hibákat okoz: hazugság, önméltás, csúlság, — ha az erőszakos, csak elveket hangzóztató, büntetésre mindig készen álló gyarló ember.

Ellenben körülrajongják azt, aki jézusi hangon szól hozzájuk, Jézus lelkével. Sosem feledem el a képzőben tanult kis Gárdonyi dalt:

„Mikor először lépsz az iskolába,
Legyen arcodon: Jézus nyájassága,
Szólítsd köréd a kisgyermeket
És simogasd meg fejcskékjüket

Ha látsz közöttük rutat, rongyosat,
Gyermeki arccal bubánatosat,
Járm meg benne a korán szenvedőt
Öleld magadhoz és csókold meg őt.”

Nálunk is Montessóri Máriákra volna szükség, aki iskolát, — a játszva tanulás iskoláját létesítette Olaszországban. Hal-lom több tulterbelt, agyonfárasztott, ke-nyérgonddal küzdő, tisztos tanár ellenvé-leményét, vagy gunyos megjegyzését: könnyű idealizmusról prédikálni, „tör-vényt írni puha pamlogon”, de akit hajít a tanterv, akadályoz az osztályok zsu-folttsága, idegesség tesz saját tulfűjtöt mér-séklelte, hogy győzze türelemmel? Fele részben igazuk van. De aki a ne-velői pályára lép, annak mindezzel szá-molnia kell. A neveléshez hivatás kell, áldozatos, örökös tanulás, önlegyőzés, csak úgy lehet eredményes. Vért, nyu-galmat, idegeket áldoznak a civilizáció oltárára, — köszönet Nekik! Különösen köszönet Nagy Dezsőnek és a hozzá ha-szoló ihletett lelkű pedagógusoknak!

Hírek és különféle

EBÉDUTÁNI SZUNDITAS.

Aminap valaki megmosolyogta ama ártatlan szokását, hogy ebédután leg többnyire szundítani szoktam. Abban a mosolyban benne volt a mai ember minden lebecsülése a mult iránt, benne volt az a lenézés, mely minden cselekményre, mely a „sport” szóba bele nem illeszthető, egyszerűen kijár manapság, benne volt abban az enyhe gunyáncsal keregetett mosolyban ez a becsmérlő szó: puhány. Pedig jól tudom, hogy vagyunk annyian ebédutáni szunditók, mint a sportolók, sőt utóbbiak között is nagyon sokan akadnak, akik ezt a nagyszülői szokást rendszeresen „sportolják”, csak hát... „Van, aki bevallja...”

Bárki mondjon róla bármit, annyi bizonyos, hogy nem hiábavaló és értelmetlen háziszor már ösödök óta ez az ebédutáni szieszta. Annyira nem, hogy most azt olvasom, egy amerikai biztosítótársaság szigorúan lelkére kőti ügyfeleinek, hogy az ebédutáni alvást el ne mulasszák, már pedig ki öröködhetik jobban embertársainak hosszú élete felett a földön, mint egy életbiztosító társaság? Ebből is látszik, hogy a régi, jó időkből jobban tudtak vigyázni életükre, egészségükre az emberek, mint ma. Igaz ugyan, hogy ebben nem egészen mi vagyunk a hibások, hanem az az iram, melyet életünk diktál: a hajsz, rohanás, küzdelem, a kötelességek, kötelezettségek és balasztthatatlan tennivalók pihe-nést nem tűrő kényszere. Ma sajnos, sokan azt hiszik, napközben minden perc, amelyet pihenésre szentelnek, elvesztett és elvesztegetett idő. Az öregek tudták, hogy ez nem így van, mert az a negyed, vagy félórás álom a nap két szaka közül, olyan erőnyereség, amely értékeiben több az idővesztésénél.

Persze, csakis attól, hogy valaki ebéd után rendszeresen lepihen, még nem vált hosszúéletűvé, de hogy egészségének, munkaerejének, sőt életkedvének használ vele, az valószínű, — az öregek tudták mit csinálnak és egy ilyen amerikai életbiztosító sem áll oda üres tanácsokkal szórakoztatni ügyfeleit.

Ma pedig talán még fontosabb az ilyen kis álomkikötő a mindennapi élet viharosan zajló tengerén, mint régen volt. Az élet ma nagyobb igényeket támaszt velünk szemben, mint tegnap, mi is mohóbban, lázasabban élünk, mint apáink, épp ezért nem lenézni, lefitymálni való szokás ez, hanem egy kis olcsó, ártalmatlan, de hatásos életművészet. —y.—n.

Meghalt vitéz Pál Imre. A kézilabda szövetségek elnöke, vitéz futásfalvi Pál Imre ny. ezredes, városunk és a járás volt testnevelési vezetője néhány héttel ezelőtt elesett és karját törte. A törés folytán keletkezett sebe elüszkösödött és ennek következtében a kitűnő sportember, hétfőn trombózis következtében elhunyt. A kézilabdások nagy érdemeket szerzett elnöke néhány évvel ezelőtt vet-

Kérelem a vármegye közönségéhez.

A Főméltóságú Kormányzó Ur, az árvízjárással megsegítése ügyében szózatot fordult az ország népéhez.

Ezekhez a magasszárnyalásu, fennkölt szavakhoz hozzátennivalója nem lehet senkinek. Magam részéről arra kérem a vármegye közönségét, siessen adományával a sors keze által meglátogatott szegény magyar testvéreink segítségére. Adjon mindenki annyit, amennyit anyagi viszonyai megengednek, hogy letörölhessük a fájdalom és kétségbeesés könnyeit a szenvedők arcáról. Fogjuk meg egymás kezét, hogy a mai nehéz időkből, amikor a világ egy része lángokban áll, ezzel is erősítsük az összetartást, az együvértartást

érzését. *„Lássa meg az egész emberiség, hogy a földnek ezen a kis pontján egy olyan nemzet van, amelyik a sors bármilyen nehéz csapásai között is vállvetve küzd a szebb és boldogabb magyar jövőért.”*

A gyűjtést városonként és községenként megalakított bizottságok végzik, adományait tehát mindenki leróhatja lakóhelyén.

Bízom abban, hogy a vármegye közönsége — úgy mint máskor — most is megértő szívvvel fog a nemes célra adakozni.

Hazafias üdvözléssel:
BAROSS JÓZSEF

„Iby kerámia.”

Vitéz Jónás Ödön németes asszonyt nem kell bemutatnunk olvasóinknak, az ő sokoldalú tudása és tevékenysége ismeretes a nagyközönség előtt. Köztudomású tehát az is, hogy ez a kivételes tehetségű, lelkes, magyar asszony háztartási, társadalmi, irodalmi, karitatív dinamikus munkája mellett, költséget és fáradságot nem ismerő ambícióval, a magyar népművészeti kincsek felkutatására is szentelt időt s annak alapos ismerőjévé képezte ki magát. Ebben a munkájában kedvet kapott maga is a népművészet egyik ágára: a keramikára. Pár esztendővel ezelőtt hozzáfogott a kővéragyag gyúráshoz s kezdetben a köztudott formájú és színű keramikai tárgyak készítését sajátította el. Már ezeknél a tárgyaknál is igyekezett kif-

nomult ízlésével egyéni értéket nyújtani, majd ez a sajátosság mindinkább távolodott a köznapitól a művészi formák és színek felé. Két évvel ezelőtt a Budapesti Nemzetközi Árumintavásáron a birneves keramikusok is irigy szemmel nézték a kiállított, szebbnél-szebb tárgyait, melyek bár nagyrészt használati tárgyak voltak, de különleges formájukkal, művészi tökélyű díszítésükkel és színezésükkel díszítárgyakká nemesedtek és a valódi szépség és finomság iránt fogékony szemeket magukhoz vonzottak és elbűvöltek.

Ez a siker csak fokozta a művész ambícióját s az azóta elmúlt két esztendő alatt tapasztalatait az égetés és színezés terén még jobban kibővítette, hogy az e hónap végén megnyíló Budapesti Nemzetközi Árumintavásáron a már

megalapozott hírnevét, az „Iby kerámia” méginkább megerősítse. Ebben a lázas készülődésben lepte meg tagtársukat a Salgótarjáni Balassa Bálint Társaság tagjai, hogy megtekintsek az árumintavásárra szánt tárgyakat. A nemzeti asszony-művész boldogságtól sugárzó szemmel köszöntö meg az érdeklődést s a művésztársak őszinteségével, — mely nem tud semmit eltitkolni, — mutatta meg első sorban az égető kemencét, az égetésnek igen nagy tapasztalatot és sok körültekintést igénylő műveletét, majd bemutatta a kiállításra elkészített, gyönyörű árusorozatot, mely különböző nagyságú virágvaszárkából, népies korsókból, gyertyatartókból, hamugyűjtőkből s más kisebb, asztal- és vitrinasztalokból áll.

Minden egyes tárgy, kisebb és nagyobb, más és más formájú, egyedülálló, mely anyagi értékét már is emeli. Formai és díszítő készsége annyira szép, hogy fejlődését tovább már nem is lehet elképzelni. Minden darab egy-egy cukrász-remek, szinte ingerli a szájat a beléharapásra. Színeik a dúz virágmezőt juttatják eszünkbe s méltán állíthatjuk, hogy a művész tisztán felismerte a keramika-festés sajátos stílusát, sőt azt messze túl tökéletesítette s újította. Biztonságánál, mellyel a formákat kezeli, csak a színekben való gazdagsága meglepőbb. A mélyen égő tűzes, vagy a lágy színek összeforrtak a formákkal, egyikhez sem lehet hozzátenni, egyikből sem lehet elvenni. Mindezeneken túl kolorista is, ismeri a színek titkait s itt is ura a kifejezési lehetőségeknek. Szinte érezni ezekben annak a magát mindig csak szétosztani igyekvő, asszonyi szívnek a melegségét s ez az, ami tárgyait művészi alkotásokká fémjelzi.

Meg vagyunk győződve, hogy ennek a szívós, kitartó munkának a Nemzetközi Vásáron az alkalommal még fokozottabb sikere lesz, mint két év előtt s ahhoz a nemzeti asszony-művésznek már is mind Balassa Társasági, mind salgótarjáni, őszinte szívből gratulálunk!

(—ány.)

Salgótarjáni Lorántffy Zsuzsanna Egyesület alakuló gyűlése.

Régi, kedves vágya teljesült a református egyház asszonyainak és leányainak. Belekapcsolódva a központi egyesület kebelébe, megalakították a salgótarjáni Lorántffy Zsuzsanna Egyesületet. Így most egységre tömörülve az egyház belmissió munkájában is szerves részt vehetnek a református asszonyok és leányok és szociális tevékenységüknek is tágabb tere nyílik.

Szabó Dezső ref. lelkész ismertette az egyesület célját és azután a következő tiszti kart választotta meg az alakuló gyűlés: Igazgató: Szabó Dezső Elnök: Tarnay Kalmán és Kovács Géza. Alelnök Szabó Dezsőné, özv. Patay Istvánné. Titkár: Gyarmathy Margit. Penztárnok: Kugel Tiborné. Számvizsgálók: Varga Bertalané, Farkas Józsefné, Gál Vilmosné és Szóó Istvánné. Ügyész: ifj. dr. Varga Kálmán. Választmányi tagok: Farkas Árpádné, özv. Kersék Benőné, Kurdi Istvánné, özv. Csikány Ferencné, Papi Józsefné, Esztergomi Gézáné, Szalay

Imréné, Kovács Gyuláné, M. Nagy Lajosné, Koch Gaborné, Borsovitz Gyuláné, Miklós Józsefné, Nagy Imréné, ifj. Maczkó Józsefné, Kormos Sándorné, Andreoska Mihályné, László Lajosné, Csernok Gyuláné, vitéz Ponghó Mihályné, Puskás Ágostonné, Gyarmathy Károlyné. Leánykört elnök: Szombati Zoltánné és Patay Erzsébet.

A megválasztott tisztikar nevében Kovács Gézáné társelnök mondott köszönetet a bizalomért és összetartásra, társadalmatlan és kitartó munkára buzdította a református egyház asszonyait és leányait.

A tisztikar ünnepélyes beiktatása ápr. 14-én d. e. a református templomban lesz az istentisztelet után, mely alkalommal a központi főtitkár Orsós Erzsébet fogja az egyesület tisztikarát működésük irányításában behatóbban tájékoztatni. Reméljük, hogy úgy az egyháznak, mint a köznek csak javát szolgálja ez az új megmozdulás!

Honvéd a gáton.

Ki a legény a gáton? — szól az ősl. közmondás, mely azt tartja, hogy a férfi erejének, bátorságának, leleményességének és kitartásának legbiztosabb próbaköve az árvíz zabolázó, áldozatos munka, mely nem ismer fáradságot, pillanatnyi megtorpanást, hanem végig egyenletes készenlétet, mindig a legmagasabb teljesítményt követeli. Aki bőrből szélben, dermeztől hidegben, zuhogó záporban, omladozó földön, segítségért sikoltózó, vagy könyörgő fehérepek és gyermekek között nem veszteli el a fejét, hanem nekiszáll a mellét a természet megvadult erejének, az megérdemli, hogy egész férfiként becsüljék.

Bár sok, nagy csapással sújtott benünket az Isten az alatt a tíz és néhány évszázad alatt, amióta írott emlékek vagy legendává finomodott mondák tartják számon a magyarság sorsát, de a rengeteg küzködés között aránylag a legkisebb tér jutott az árvíznek. Most szakadt ránk ez a rettenő veszedelem, olyan iszonyú nagyságú, hogy pusztítás óriási gondként szakadt a nyakunkba. Az eddigi felületes számítás szerint háromezer ház állt össze a tavaszi árvízben, de — hálá-

a Mindenhatónak! — emberi életben alig-alig esett kár, amiben viszont a legnagyobb érdem a magyar királyi honvédségnek és csendőrségnek jut.

A világ új sorsát fordító külföldi események elterelik a figyelmet azokról a hőstettekről, melyek már-már megszokottá válnak azokon a vidékeken, ahol az árvíz könyörtelenül letarolja a fákat, kimossa a vetést, bedönti a kerítést, összeomlasztja a házat és belekap dühödő fékevesztettségében az évtizedekre épített gátba, melyet alattomosan kikezd, belevájálka a mélyébe, meglazítja a követ, kinyalja közöle a köldöanyagot és amikor végzett, amikor szétfeszítette, akkor bőmbőlve zudul az emberlaktá tájakra, hogy zavaros, hordalékos, undok vizével egyenlővé tegyen mindent, amit emberi kéz alkotott.

Abban, hogy ezt a száguldó vészt meg lehetett fékezni, utját lehetett állni, minden elismerés a magyar honvéd és csendőrt illeti, aki nemcsak karddal és puskával a kezében vált fogalommal a népek történetét író könyvekben, hanem ilyen egész embert kívánó alkalmakkor is „Legény volt a gáton”,

Az árvízjárással

javára serényen folyik a gyűjtés városunkban a Mansz irányításával és a Mansz tagjainak agilis részvételével. — Most értesülünk arról, hogy a Salgótarjáni Kb. rt. munkásai és tisztviselői, altisztjei 4000 pengőt küldtek be vármegyénk főispánja címére és még külön a tisztviselői és altisztjei kar 525 pengőt küldött a helyi Mansz akciójához is.

A végleges eredményt a gyűjtés befejezése után fogjuk közölni.

Az 1 P-ön aluli összegek adományozóinak nevét azok nagyjömege miatt leközölni nincs módunkban.

Megható jejenetek is adódnak a gyűjtéssel kapcsolatban. Pl. a gyűjtő hölgyek nem találtak otthonában Simon Jánosné és Pekelnický Lajosné szegény asszonyokat, akik értesülve arról, hogy a gyűjtő hölgyek már jártak náluk, lelkesedve vitték el a nekik nagy összeget je-

lentő 1—1 p-öt illetékes helyre, — mondván — hogyha szegények is, de nem annyira szegények, mint azok, akiknek mindenüket tönkretette az árvíz.

Melegbangu levélben értesítette szerkesztőségünket a Salgótarjáni és Védke Takarékszövetkezet (O.K.H.), hogy a Mansz gyűjtésére adott 50 p-öt, újabb 50 p-vel emeli fel, megindokolván ezen elhatározását azzal, hogy a súlyos katasztrófa áldozatainak fokozott megsegítése ma becsületbeli kötelessége mindenkinek, különösen akkor, amikor anyagi helyzete ezt lehetővé teszi! Bárcsak követnék e példát városunkban mások is, akik ismét hideg részvétlenségükről és érzéketlenségükről tettek tanúbizonyságot.

(Az árvízjárással részére eddig adakozók névsorát helyszíni munkások által folytatottan közzéadjuk. Szerk.)

MANsz. beszámoló.

A Mansz. ápr. 6-án megtartott országos közgyűlése, valamint az ugyanazon nap délután megtartott Tormay Cecile emlékünnepe olyan nagyvonalú és országos megmozdulása volt az asszonytársadalomnak, hogy az ott való megjelenést helyi csoportunk is kötelességének tartotta. A csoport képviselőiben dr. Förster Kálmán elnöknőnk, Sey Tamásné és Röder Alfrédné tagtársak utaztak fel a fővárosba. A gyűlések lélekemelő lefolyásáról a napilapok részletes beszámolót adtak, azért azt itt megismételni nem tartjuk szükségesnek. Jóleső örömmel és büszkeséggel kell azonban jelentenünk, hogy a közgyűlésről szóló beszámoló kapcsán első helyen említették meg csoportunkat, mint amelynek az árvízkarosultak segélyezésére vonatkozó távirati felajánlása, legelsőnek futott be a központba. Csoportunk egyéb tevékenységét is több ízben példaadó módon említették fel. Az elismerés, de saját lelkiismeretünk szava is arra kötelez minket, hogy megkezdett munkánkat — nem törődve a gáncsoskodók és mindent lebecsülő megjegyzéseivel — kettőzözt

buzgalommal folytassuk tovább. Agilis és jószágos elnöknőnk dr. Förster Kálmán elnöknőnk szerint, a legközelebbi jövőben szélesebb keretek között felújítjuk és folytatjuk nemzetvédelmi előadás-sorozatunkat. Az előadások Révay Sándor mozibérlő példaadó előzenésége folytán, a városi moziban lesznek megtartva minden pénteken délután. Előadóként máris sikerült városunk társadalmának legkiválóbb egyéniségeit megnyerni. Csoportunk a legnagyobb súlyt helyezi arra, hogy az előadásokat a szerényebb viszonyok között élő asszonytársaink is végig hallgassák. Érdekes és szellemes ujjítás az, hogy a látogatók minden előadásán más színű részvételi jegyet kapnak és az előadások végén azok között, akik az összes részvételi jegy birtokában lesznek, értékes tárgyak, ruházati anyagok és élelmiszer csomagok kerülnek kisorsolásra. Reméljük, hogy minden asszonytestvérünk a komoly időkhöz mért buzgalommal fogja kivenni részét az előkészítés és végrehajtás munkájából, fenntartva és növelve ezzel is csoportunk általánosan elismert jó hírét.

A „Turul” Szövetség salgótarjáni „Tarján” Bajtársi Törzse

folyó hó 6-án szombaton este a román. kath. körben tartotta, a Szövetség 20 éves fennállásának évfordulóját.

A zászlódíszbe öltözött nagyteremben, mintegy 200 főnyi vendég és bajtárs helyezkedett el. A himnusz után, melyet a Bányadalkör intonált, dr. Förster Kálmán magister bajtárs a „Haza, becsület, szabadság” nevében nyitotta meg a jubilaris nagy Táhort. Keresetlen szavakkal üdvözölte a Táboron megjelent Borissza Ferenc kerületi alvezér bajtársát, a vendégeket s bajtársakat. Rámutatva a „Turul” Szövetség jubileumának értékére

s az ifjúság áldozatos munkásságára. Majd a tiszteletbeli dominus avatás után, hol 7 bajtárs tette le a fogadalmat Praznovszky Sándor törzsfőhelyettes bajtárs ismertette a „Turul” Szövetség eredményekben igen gazdag 20 évét, melyet többször szakított meg a megjelent vendégek tetszésnyilvánítása.

Jakab Sándor tb. dominus bajtárs nagy tetszéssel fogadott szavai után a Bányadalkör aratott érdemlére méltó sikert, Vilezsál Richárd karnagy tb. dominus bajtárs vezényletével.

Mocsary Ödön orsz. gy. képviselő

tb dominus bajtárs üdvözölte ezután a jubilaris Szövetséget, kiemelve a Szövetség érdemeit, buzdítva a jubilaris egyesületet a magyar földért, a magyar paraszter és a magyar munkásságot folytatott további harcában. Beszédét többször szakította félbe a jelenlévők kitörő lelkesedése. A Bányadalkör nagyszerű szereplése után Koltay Imre tb. dominus bajtárs szavai után aratott szünni nem akaró tapsot,

Ezek után dr. Förster Kálmán magister bajtárs buzdítva az Egyesületet további nemzetnevelő munkájára, bezárta a jubilaris nagy Táhort.

Oláh Gábor cigányzenekarának csárdására kezdetét vette a gaudium. A Szürke fiúk táncszámai a Mementó szakította meg. Mementó után a hajnali órákig maradtak az egybegyűltek a legjobb hangulatban együtt.

A „Turul” ház építése céljára felülfizettek az alábbiak, amit köszönettel alant nyugtázzunk.

Karattur Antal, Bpest Starjáni Gépgyár és Vasöntő R.-T. 20—20 P. Rimamurány Starjáni Vasmű R.-T., Hirsch és Franck gyár alkalmazottainak olvasóköre és levele egyesülete, Bpest Starjáni Gépgyár és Vasöntő R.-T. tisztviselő kasszinója 10—10 P. Dr. Mózer Miklós 8 P. Dr. Förster Kálmán 6 P. Zsiday István, Szalay Imre, 145. sz. Sirály cserkészcsapat, Ender István, Mihály Antal, Végh Kálmán, Salgótarjáni Acélgépgyár tisztviselői, Acélgépgyár Olvasó Kör, Hungária Villamosági R.-T., S. K. B. R.-T. aliszti Köre, Baross Szövetség starjáni fiókja, Salgótarjánvidéki Takarékszövetkezet 5—5 P. Bányász és Kohómunkások egyesülete, ifj. dr. Vargha Kálmán, dr. Janossy Ödön, dr. Laciárvy Ferenc, k. Kraft Aladár, Ferenc Irénke, v. Ponghó Mihály 3—3 P. Molnár J. János 250 P. nemes Berkovich Brunó, Malomhegyi István, Vas Gábor, Kraft Jenő, id. Gáspár János, Szitár Dániel, M. Nagy Lajos, Lőrinc József, Csics Gyula, Jancsik Béla, Zvada Ödön, Módos Gyula, Biró Lajos, Barabás Árpád, dr. Horváth Béla 2—2 P. Tordai Lajos, Szilágyi Béla 1—1 P.

a hamisítványoknak, amelyeket valódi Aspirinként próbálnak eladni. Óvakodjunk ezektől! Könnyű a megkülönböztetés, mert a Bayer kereszt csak a valódi Aspirin-tablettán látható.

Salgótarján m. v. polgármesteri hivatalától. 5298/1940.

Az országgyűlési képviselő választói névjegyzékek 1940. évi kiigazítása

Hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy az 1940. évre érvényes országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke az újonnan felvettek és kihagyottak jegyzékével együttesen f. évi április 15-től április 30-ig reggel 8 órától déli 12 óráig a városbázán (l. em. 6. ajtó) közszemlére lesz kitéve, mely idő alatt azt bárki lemásolhatja.

A névjegyzék-tervezet egy példánya ugyanezen idő alatt a salgótarjáni kir. járáshírbírósnál is megtekinthető és arról a megállapított díjak előzetes lefizetése ellenében teljes vagy részleges másolat kérhető.

A névjegyzék-tervezet ellen a közszemlére tétel ideje alatt felszólalással lehet élni Nógrád vármegye központi választmányához. A névjegyzék-tervezetbe történt jogosulatlan felvétel miatt bármelyik választó, a kihagyás miatt azonban csak maga az érdekelte szólhat fel. A felszólalást előszóval, vagy írásban néalam kell előterjesztetni és azt a felszólaló indokolni tartozik és felszólalásához tartozik mellékelni, illetőleg bemutatni a felszólalásában előadottak igazolására alkalmas okirati bizonyítékaikat.

Salgótarján, 1940. április 9.

Dr. Förster Kálmán. s. k. polgármester.

Árverési hirdemény.

A Salgótarjáni Takarékpénztár kizálog-üzlet-tulajdonos közhírré teszi, hogy mindazon zálogtárgyak, melyek zálogház üzemében elzálogosítva lettek és amelyek kiváltási határideje 1940. évi március hó 15-én lejárt és az árverés napjára sem kiváltva, sem megújítva nem lesznek, **1940. évi április hó 30-án d. u. 3 órakor**, szükség esetén folytatólag **1940. évi május hó 1-én d. u. 3 órakor** kezdődő nyilvános árverésen a zálogház üzemhelyiségében el fognak adni.

Salgótarján megyei város állatorvosától.

Ebek veszettség elleni kötelező védőoltása.

A földművelésügyi Miniszter Ur 90. 800/1936 sz. rendeletében előírt és Nógrád vármegyére nézve a 146 246/1937 sz. F. M. rendeletben kötelezővé tett, ebek évenkénti kötelező veszettség elleni oltása, Salgótarjánban, f. hó 6-án, 9-én és 12-én volt megtartva.

Nevezett rendelet szerinti, a város területén csak olyan ebet szabad tartani, mely folyó évben veszettség ellen beoltatott. A be nem oltott ebek batósági rendeletre kiirtandók s tulajdonosuk ellen az 1928. évi XIX. t. c. alapján büntetendő, kihágási eljárás indítható meg.

Azon ebek részére, melyek bármely okból eddig veszettség elleni védőoltásban nem részesültek, f. hó 15-én és 16-án délután 2 órától 4 óráig és 17-én 8 órától 11 óráig a községőrhídon pótolást tartok.

Megyer József városi állatorvos.

Válasz az L. L. részére érkezett névtelen levélre.

A Légoltalmi Liga elnöksége f. hó 10-én „egy dolgozó leány” aláírással névtelen levelet kapott. Ezen levéllel kizárólag közérdekből foglalkozunk. Mielőtt a levélben felsorolt kérdésekre válaszolnánk, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a magát ismeretlenségbe burkoló dolgozó leányból a Légoltalmi Liga közgyűlése váltotta ki a légoltalommal kapcsolatos gondolatait. Ez is annak a bizonyítéka, hogy a Légoltalmi Liga nem végez meddő munkát. Honleányi aggodalmaiban csak egyet nem értünk meg, hogy miért kell a körüli érdeklődés kifejtett tevékenység, levélben ismeretlenül megenni.

A Légoltalmi Liga mindenkor azon álláspontot képviselte és képviseli, hogy minden igaz magyar embernek önzetlennül kell a honvédelmi kérdésekkel, így a légoltalommal is foglalkozni és legjobb tudásával honvédelmi kötelezettségének eleget tenni. Ebből az következik, hogy tudásunkat, tevékenységünket a haza érdekében teljesen fel kell ajánlani, nem pedig névtelen levelek írásával elintézhetőnek vélni.

Kedves dolgozó honleány kérjük, hogy ismeretlenségét leplezze le és jöjjön a Liga aktív dolgozó tagjai közé, mert az ilyen honleányokra szükségünk van, akik foglalkoznak a Légoltalmi kérdésekkel. Amennyiben a birtokunkban lévő levél nem egy dolgozó honleánytól származik, úgy az illetőnek csak annyit üzenünk, hogy mielőtt nagy horderejű dolgokról érdemben nyilatkozunk, illik előbb a kérdésekkel tisztában lenni és főképpen nem ildomos férfi léte a honleány szerepét vállalni.

És most levelének első kérdését szöszterint idézem:

„Mi szükség van a kiképzőnek fizetésére? Nem-e honvédelmi kötelezettség neki úgy, mint nekünk kiképzendőnek a hazáért, a nép megvédéséért dolgozni. Fizetett kiképzőkre nincs szükség

legyenek ők is egy kissé önfeláldozóbbak.”

Ezekre a kérdésekre és megjegyzésekre először néhány számadattal felelünk. Eddig a Légoltalmi Liga salgótarjáni csoportja összesen 52 salgótarjáni lakost képezett ki oktatóvá. A kiképzett oktatók segítségével 1502 házcsoport parancsnok és helyettesnek adtuk légoltalmi oktatást. Ezt a nagy munkát eddig minden ellen-szolgáltatás nélkül végezték az oktatók. Beáthajta, hogy nem egy „kissé önfeláldozó” — mint ahogy Ön írta — munkát végeztek, hanem igen alapos, sok fáradságot és időt nem kímélő feladatot oldottak meg, ugyanakkor amikor sok honleány a meghirdetett légoltalmi előadások látogatása helyett inkább másfelé, szórakoztatóbb helyeken fejtette ki a haza irányában érzett kötelezettségét. A Liga jövő nagy munkája, amit az idők is sürgetnek és amit a közgyűlésen is kibangsulyoztunk, elsősorban a további kiképzés. Az elmúlt hónapokban beszervezt és a város légoltalmi vezetője által kinevezett közel 1000 házcsoportparancsnokot és helyettesét kell kiképezni, illetve átképezni. Beáthajta, hogy ennek a kiképzésnek a lebonyolítása egy „kissé” önfeláldozó munkával el nem végezhető. És itt cáfoljuk meg levelének azt a kitételét, amikor azt írja „nem-e honvédelmi kötelessége-e nekik” (már t. i. az oktatóknak) ugyancsak nekünk kiképzendőknak a hazáért a nép megvédéséért dolgozni” azzal, hogy kedves dolgozó honleány megelégedjék arról, hogy először könnyebb hallgatónak lenni, mint előadónak. Másodszor a kiképzendő csak egy tanfolyamon esik át, addig az oktató több tanfolyamot vezet le és bizony sokszor úgy fizikailag, mint szellemileg kifáradva tér haza családjához.

Amikor a Légoltalmi Liga költségvetésében az oktatás díjazását felvette, csak a fentieket mérlegelte. Levelében

egészen logikusan, továbbá azt fejtegeti, hogy a Légoltalmi Liga oktatása nem sokat ér, ha nincs felszerelés. Ez igaz és helytálló, ez a Légoltalmi Liga álláspontja is. Azt írja levelében, hogy a Liga inkább ezzel a kérdéssel foglalkozzon. Erre a megjegyzésünk röviden, hogy a Légoltalmi Liga megalakulása óta intenzíven foglalkozik a rábizott feladattal és pedig a „házon belüli légoltalommal”.

Kedves ismeretlen! Ön bizonyára nincsen tájékozva, bár ezer és egy alkalom adódott minden honpolgárnak és honleánynak arra, hogy a Légoltalmi Liga feladatát és munkakörét megismerhesse. Két éven keresztül foglalkozott ezzel a kérdéssel a napi sajtó és a rádió előadásokban világoztatta fel az ország lakosságát a légoltalmi önvédelemre, vagyis a Légoltalmi Liga feladatára. Milyen kivül itt Salgótarjánban 22 előadást is rendeztünk a nagy közönség részére, valamint a légoltalmi ismeretelő füzetekből több ezer példányt osztottunk ki.

Az Ön tájékozatlansága — bár a törvény ismeretlensége senkit nem mentesít az ebből származó következményektől — előtűnt teljesen meglepő és ha a lelkiismeret-furdalásáról ezen kérdésben szó jöhet, úgy az nem nálunk keresendő, hanem azon honleányoknál, akik ugyan foglalkoznak légoltalmi kérdésekkel, de nem kielégítően, hanem úgy, ahogy azt ön idézte: „kissé”. Ismételtlen kijelentjük, hogy nincs szándékunkban az Ön honleányi aggodalmait kétségbevonni és hogy ezt szeretetünk jegyében eloszlatassuk kérjük, hogy vegyen részt a Légoltalmi Liga tanfolyamán és ismertető előadásain és ezen kérésünket a köréhez tartozó többi dolgozó leány közt is terjessze.

Kemenes József

a Légoltalmi Liga salgótarjáni csoportjának titkára.

Saját és emberitársai érdekeit szolgálja, ha belép a Légoltalmi Ligába!

Toronyban: Eiffel

Bútorban: Eichel

„Boldog Otthon”

1940. évi árjegyzékünk szentenció. Kérje Ön is. Új bútorkülönlegességeket. Lakberendezések. EICHEL IX. ÜNNEP 71. Látogasson meg kiállításunkat a Nemzetközi Vásáron!

Tavaszi napsütés az arcot szeplőssé teszi

Szeplőt, májfoltot szüntet:

Bubi szeplőkrém

Az arcot fehérre, simává teszi:

Bubi arccrém

Az arcot tisztítja:

Bubi szappan

Pattanást szüntet, zsirtalanít:

Bubi arcszesz

Az arcot megvédi a változó időjárástól:

Bubi puder

Kapható:

SZÜCS RÓBERT
gyógyszertárban, Salgótarján

Bányamozgók hírei. A baglyas-aljai és pálfalvai bányamozgók április hó 14-én, vasárnap, a világháború előtti és alatti cári Oroszország vándorprédikátorának és a cári udvarra nagy befolyást gyakorolt és fekete cárként ismert RASPUTIN-nak, az egész világon nagy sikert ért filmjét fogják bemutatni Harry Baur, Marcelle Chantal és Richard Wilhelm a főszerepben. Műsorkiegészítésül: „Budapest műemlékei” című magyar kulturfilm, valamint a Magyar és Fox világhíradók. Előadások a szokásos kezdettel. — Baglyason kétszer, Pálfalván négyszer.

Agyonütötte a mezőrt. Cádér Ferenc 49 éves, ipolyszalkai (Hont megye) lakos földmivest, április 2-án a község határában id. Szívó Ferenc 60 éves, ugyancsak ipolyszalkai lakos mezőrt falopáson tettenért. Szívó, Cádernél volt lát nem engedte elvinni. Pár óra múlva Cádér újból találkozott a mezőrttel, ki- nek fejére három fejszecsapást mért. Az ütések oly súlyos sérüléseket okoztak, hogy a mezőrt még a helyszínen meghalt. A csendőrök Cádert elfogták és a komáromi kir. ügyészségnek átadták.

A tényleges szolgálati idő alatt kiképzettek szerepe a nemzetvédelemben.

Korszerű háborúban az ellenfelek állami erőfeszítésüknek legmagasabb fokát állítják a küzdelemben.

A küzdő hadsereg és a hadsereget tápláló anyaország egy hatalmas feladatot kénytelen vállalni, amelyek ezeknek a hadviselő államoknak részint tökéletes szervezését, részint lakosságuk minden egyes tagjának katonasági lelki tulajdonságait követelik meg.

A katonaság nevelésén nemcsak a fesszes külsőségekre való szoktatást, hanem a nemzeti közösség nagy céljainak szolgálatába örmest beleilleszkedő önfegyelmet, tekintélytisztelést, meggyőződéses fegyelmet, a feladatok komoly hivatás-szeretettel, az önfeláldozást és a küzdelem minden körében kész népi tömegek ki-művelését kell értenünk; oly lelki felkés-zültséget, amely a győzelemért élni, tűrni, szenvedni és ha kell, halni képes.

A nevelésnek ezek a feladatai nem tűrnek meg semmiféle önző egyénieske-dést, kényelemszeretettel. Ellenkezőleg, az egyénektől öntudatot, méltóságot, mér-sékletet és magasfokú lelki és testi isko-lázottságot kívánnak.

A világháborút követő szomorú időkben tapasztalhattuk, hogy még szel-lemes és nagyműveltségű emberek is a katonaság neveléséről, mint a kaszárnyai „komisz” nevelésről, lekicsinylő fölény-nel nyilatkoztak, — öntudatlanul előké-szítvén egy, a katonai szolgálattól irtózó, nyegle, minden nemest és emelkedett lefitymáló, szabadosságra hajló ember-típust. Ez a szabadosságra való hajlam azután a társadalom minden megnyílvá-nulásában éreztette kártékony hatását.

Az, hogy ilyen lelkületű lakossá-gal az állam a korszerű háború felada-taival nem birkózhatsz meg, külön bizo-nyítani nem szükséges.

Ha a szabados szellem továbbter-jedtetnek az államnak védekezési kép-ségét, akkor a nemzetvédelemnek is

Az állami gépjárművezető-képző (solliör) tanfolyam a m. kir. Technológiai és Anyagvizsgáló Intézetben (Budapest, VIII. József-körút 6.) 1940 május hó 6-án este 5 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges űrlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodában.

A földmivélségi miniszte-rum felhívása a kukoricatermelő gazdákhöz. A földmivélségi minisz-terium felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy az elmúlt esős ősz miatt az átlagnál magasabb víztartalommal letört és raktá-rozott kukoricák csírázóképeségét a szo-katlanul erős és hosszantartó fagyok nagy mértékben csökkentették s így ezidén a kukoricák sok esetben nagyon gyengén csíráznak. Minden gazda saját érdekében csíráztassa tehát vetés előtt a vetőmagját s a csírázási eredménynek megfelelően használjon a szokottnál több vetőmagot, ha pedig a vetőmag csírázása nagyon gyenge, idejében gondoskodik megfelelő mennyiségű kukorica-vetőmagról.

Fejldik a kisipari kivitel. A Kisipari Kiviteli Intézet most tette közzé 1939. évi működéséről szóló jelentését. Az intézet utján lebonyolított kisipari ki-vitel értéke az alapítási évben, 1937-ben csak 500.000 pengőre rugott s a követ-kező évben 930.000 pengőre szökkent fel, míg a jelentési évben már 1.350.000 pen-gőt tett a kézművesipari kivitel értéke. Az ugrásszerűen emelkedő kisipari kivitel ér-tékének több mint 75 százaléka nemes-valutájú piacokra irányult. A magyar kéz-műipari cikkek versenyképességét min-dennél jobban mutatja, hogy a rendelte-tési államok száma is évről-évre nő. Míg az előző évben 44 országba szállított a magyar kisiparosság, addig 1939-ben már ötvenre rug az átvevő piacok száma.

Jóházból való fiút
nyomdász-tanulónak
felvesszünk.

VÉGH-nyomda, Salgótarján.

S P O R T

SSE—Munkácsi SE 3:0 (0:0)

SSE pálya.

500 néző.

Vezette: Siklós.

SSE: Klincsek — Sümegi, Valen-tin — Marosi, Hernádi, Mester — Lan-gár, Tóbiás, Enoch, Szabó II., Szafián.

MSE: Gyöngyös — Csudai, Vaszó-sik — Balogh, Glück, Simon — Kaszonyi, Fialkó II., Birta, Brizsák, Csepák.

Munkács hevesen kezd. Az 1. per-cben Klincsek kiejt egy szabadrugásból érkező labdát, de Fialkó az üres kapu mellé lö. Rögtön Birta bombáját védi Klincsek. A 7. percben Enoch-Szafián-Szabó szövénnyel Szabó szépen lö. A 12. percben Kaszonyi elhuz Valentin mellett, a kapus ijedten rohan ki, Kaszonyi az üres kapuba célóz, de Mester a kapu-ból ment. A SSE beszorul, bajba van és nadrágot vált, (mert a két csapat nagyon egyszínű.) MSE azonban továbbra is szo-rongat, Csepák lö veszélyesen, majd Ka-szonyi fejel az 5-ről mellé. A 20. per-cben Szabó lövése tart védhetetlenül a há-lóba, de Vaszősik feje az utolsó pillanat-ban lec főlé emeli a labdát. Az utolsó 10 percben szorít a SSE. Tóbiás teszi tisztára Enochot, aki a lábára vetődő ka-pus fölött kapufölé vág. Nagy helyzet volt. Szabó is rug még egyet lec főlé.

A II. féldőben megtört Munkács

ellenállása. Enoch kétszer is mellé fejel 2 perc alatt. A 3. percben Hernádi-Szabó-Enoch a labda útja, Enoch közlőre a há-lóba talál. 1:0. 2 perc múlva Szafián sike-resen centeréz, de Enochot fogják, nem tud löni, Langár elé játszik s a szélső a 16 os oldalvonalra táján futtában hatalma-san megvágja a labdát, s 2:0. Hosszu meddő SSE ostrom kezdődik. Enoch szép fejesét védi Gyöngyös. A 17. percben Csepák közlőre Klincsekot találja el. Majd Birta tör ki, de Klincsek a lábára vetődve ment. A 24. percben Vaszősik messziről hazaad, a kapus kifut, de Langár elkaparja előle, a szögletvonalról bead és Enoch a hálóba talál. 3:0. A SSE tovább szorít, de az eredményen már nem tud változ-tatni.

Unalmas alacsony színvonalu játék volt. Munkács 20 percig bírta lelkese-dés-sel s addig szép összjátékkal sokszor ve-szélyes volt. A SSE összjátéka még min-dig várat magára. Rendszertelenül, tétő-vázva játszanak.

Jók: Enoch, Mester, Szabó II., Lan-gár, ill. Csepák, Csudai, Brizsák, Simon. Szögletarány: 3:0.

SBTC—OVTK 4:2 (3:0)

A mérkőzés elé sok szurkoló nézett aggodalommal, az SBTC azonban köny-nen és megérdemelten hozta el Ózdról a két pontot. A rekordközönség előtt lefolyt

mérkőzésen az SBTC góljait sorrendben: Jenőfi, Lackó, Jenőfi, s ismét Jenőfi sze-rezték.

Meghívó!

A „Salgótarján és Vidéke Törökös Fogyasztási Szövetkezet” 1940. évi április hó 21-én délelőtti 11 órakor a Katolikus Kör termében

1939. évi rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 21. §-a értelmében meghívattak. ha a köz-gyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy az alapszabályok 23. §. bekezdése értel-mében, új közgyűlés lesz összehíva, mely — tekintet nélkül a megjelent tagok szá-mára — határozatképes lesz.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményekről szóló jelentések.
2. Zárószámadások megvizsgálása és fel-mentvény megadása.
3. A mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemtől való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelőbizottság választása.
7. Netáni indítványok.

Az 1939. évi december hó 31-én a tagok száma 111, üzletrészeiknek száma 2010 drb. volt. Az év folyamán belépett 4 tag 70 drb. üzletrésszel és kilépett 10 tag 2124 drb. üzletrésszel.

Mérleg 1939. évi december hó 31-én:
Vagyon: Pénztári készlet P. 565 33, Kö-velések P. 37.143 88, Árúkészlet P. 8582 37, Üzletrészhátrák P. 275 03, Be-rendezések P. 6.794 99. Összesen: P. 53.361 60. Teher: Üzletrésztörke P. 10 050 00, Tartalékalap P. 3.546 39, Rend-kívüli tartalék P. 1.631 65, Értékcsökke-nési alap P. 2.778 75, Tartozások P. 33.133 04, Vásárlási visszatérítés P. 1.296 20, Felnemvelt osztalék P. 116 95, Nyereség P. 808 62, Összesen P. 53.361 60.

Üzleteredmény 1939. évről:
Veszteség: Személyzeti illetmények P. 7 845 46, Házbér P. 2.552 00, Felszerelés és karbantartás P. 162 50, Kamatok P. 626 90, Adók P. 1.763 66, Fogyasztási adó P. 1.234 37, Vegyes költségek P. 6.025 29, Leírások P. 1.668 06, Vásárlási visszatérítés P. 1.456 39, Nyereség P. 808 62. Összesen: P. 24.143 34. Nyereség: Áruhóza P. 24.143 34.

Salgótarján, 1940 április 2-án.

Az IGAZGATÓSÁG.

Okiratmegsemmisítés.

1176/1940. szám.

A salgótarjáni kir. járásbíró-ság köz-hírre teszi, hogy az állítólag elveszett kö-vetkező okirat és pedig egy részben ki-töltetlen kincstári váltóúrlap, melynek bé-lyege 6 P értékű volt kiegészítve és a postahivatal által szabályszerűen le volt bélyegezve s mely váltóúrlapon Grünfeld Jenő elfogadói és Grünfeld Miksa kiho-csajtoi aláírások voltak mint eredeti alá-írások rávezetve, egyébként a váltón a többi kellek kiöltve nem voltak, meg-semmisítése iránt az eljárást Grünfel d Miksa kibocsajto, kisterenyei lakos ké-relmére folyamataba tette. Emellogva fel-hívja az említett okirat bírtokosát, hogy a jelen hirdetésnek a Budapesti Köz-lönyben történt beiktatását követő nap-tól számított 45 nap alatt igényeit a vál-tóúrlap felmutatása mellett a bíróságnál jelentse be, mert ellenkező esetben a bi-róság azt a jelzett határidő letelte után a folyamodó újabb kérelmére semmisnek fogja nyilvánítani.

Salgótarján, 1940. február 19-én

A salgótarjáni kir. járásbíró-ság.

F 11208.

Megállapították a tojás mini-mális termelői árát. Az országos tojás-ármegállapító bizottság szombaton délelőtti tartott ülésén az exporttojás minimális ter-melői árát április 7-től kezdődően kilo-grammonként 120 fillérben állapította meg.

A POLLO MOZGÓ

13-án, szombaton d.u. 5, 7, 9.
14-én, vasárnap d.u. 1, 3, 5, 7, 9.
15-én, hétfőn d. u. 5, 7 és 9
16-án, kedden 6 és 8 órakor.

A KIRCHFELDI PAP

HANS JÁRAY és H. STOK.
Kiegészítésül: Magyar híradó.

17-én szerdán 6 és 8 órakor,
18-án csütörtökön 6, 8 órakor.

VIHAR ÁZSIA FELETT

Főszereplő: CONRAD VEIDT.
Kiegészítésül: Fox híradó.